

Förslag Ekonomi och avgifter

Förbundsstyrelsens förslag angående ekonomi och avgifter

Journalistförbundets ekonomi

Förbundet ska över tid ha en ekonomi i balans. För att det ska kunna uppnås måste förbundets löpande verksamhetskostnader täckas av intäkter från medlemsavgifter, bidrag och hyresintäkter. Eventuella förlustår ska kompenseras med år med vinst för att inte förbundets egna kapital ska utarmas. Finansiella intäkter, avkastning från kapitalförvaltningen, ska stärka förbundets kapital och strejkberedskap och är inte avsedda att täcka den löpande verksamheten.

Enligt förbundets placeringsreglemente ska kapitalförvaltningen ske på ett aktsamt sätt, dvs avkastningen ska vara så god som möjligt till så låg risk som möjligt. Förbundet har ett placeringsråd bestående av två externa oberoende placeringsexperter tillsammans med kanslichefen och kommunikationschefen. Placeringsrådets uppgift är att allokera förbundets kapital på bästa sätt utifrån placeringsreglemente och marknadsläge. De senaste årens låga ränteläge och turbulenta marknad har inneburit att avkastningen från ränteplaceringar blivit lägre än tidigare år. Under den senaste kongressperioden har dock avkastningen på förbundets kapital i genomsnitt varit 11% och realiserade vinster och ränteintäkter har uppgått till drygt 8 miljoner kronor. Denna direkta avkastning har, efter skatt, bidragit till att stärka förbundet konfliktberedskap.

Förbundets krav på konfliktberedskap är fastställt genom kongressbeslut och innebär att minst 33 procent av nettomedellönen för en månad för anställda medlemmar ska kunna finansieras. Per 31 december 2017 motsvarar den beredskapen 171 miljoner kronor. I konfliktberedskapen inräknas konfliktfonden, det fria egna kapitalet samt förbundets obelånade fastighet i Stockholm vilket gör att förbundet per 31 december 2017 hade en beredskap om 190% och uppnådde därmed kravet med råge.

Kongressen 2014 beslutade att konfliktfonden ska växa årligen motsvarande kollektivavtalets värde. För att konfliktfonden ska kunna växa, enligt beslutet, förutsätts en årlig vinst om drygt 1,2 miljoner kronor. Det är i förhållande till förbundets totala ekonomi ett högt avkastningskrav.

Tack vare en effektiv och kostnadsmedveten organisation har medlemsintäkterna burit verksamhetens kostnader under åren 2014-2017. Journalistförbundets verksamhet kostade 2014 66,4 miljoner, 2015 74,6 miljoner, 2016 75,3 miljoner och 2017 75 miljoner. Den stora skillnaden i kostnader mellan åren 2014 och 2015 beror på att verksamheten med utdelning av upphovsrättsmedel i form av stipendier flyttades från dotterbolaget Journalisterna i Sverige AB till moderföreningen under 2015. Journalisterna i Sverige AB har sedan 2015 ingen verksamhet.

Resultaten från verksamheten motsvarande år blev -4,4 miljoner, 1,5 miljoner, 0,6 miljoner respektive 2 miljoner.

Vinster i verksamheten går in i det egna kapitalet och stärker konfliktberedskapen och förluster minskar på motsvarande sätt beredskapen.

Medlemsavgifter

Avgiftssystemet, som bygger på avgiftsintervaller och de enskilda medlemmarnas inkomster, har varit oförändrat sedan 2002. Kongresserna sedan dess har dock successivt beslutat att utöka antalet avgiftsintervaller till idag hela 16 steg.

Anställda medlemmar

Högsta avgiften idag är 355 kronor för de med en inkomst över 44 000 kronor.

Per sista december 2017 har 82 procent av de anställda medlemmarna en registrerad inkomst över 24 000 kronor och betalar en avgift om lägst 315 kronor per månad. Av de 82 procenten betalar 19 procent den högsta avgiften, 355 kronor.

Snittavgiften för anställda, enkelorganiserade medlemmar är 310 kronor.

Frilansmedlemmar

För frilansmedlemmar ser det lite annorlunda ut. Där har 35 procent en registrerad inkomst över 24 000 kronor per månad och betalar en avgift om lägst 189 kronor per månad till förbundet och 164 kronor (ex moms) per månad till Servicebolaget. 6 procent av förbundets frilansmedlemmar är registrerade på den lägsta avgiftsnivån (36 kronor till förbundet och 31 kronor (ex moms) till Servicebolaget) och 17 procent är registrerade på den högsta (213 kronor till förbundet och 185 kronor (ex moms) till Servicebolaget).

Frilansarnas registrerade medelinkomst är cirka 17 000 kronor per månad och snittavgiften till förbundet är ca 133 kronor per månad och till Servicebolaget i snitt ca 115 kronor (ex moms).

Inkomstförsäkring

Aktiva enkelorganiserade medlemmar som också är medlemmar i en godkänd A-kassa betalar, utöver medlemsavgiften, en avgift för förbundets obligatoriska inkomstförsäkring. De med en inkomst över A-kassetaket, 25 025 kronor per månad, betalar för inkomstförsäkringen 65 kronor per månad och de med en inkomst under taket betalar 15 kronor per månad.

Effekter av vikande medlemsutveckling

Förbundet har under den senaste kongressperioden tappat 1 819 medlemmar. De huvudsakliga anledningarna till det minskade medlemsantalet är de strukturella förändringarna i branschen och stora pensionsavgångar. Många journalister söker sig till branscher där det finns jobb men journalistyrket har också förändrats och det skapas nya jobb inom mediabranschen.

Förbundets rekryteringsarbete inriktas på att hitta dessa nya journalister och nya arbetsplatser. Det centrala rekryteringsarbetet har också inriktats mot studenter. Förhoppningen är att studenterna stannar kvar som aktiva enkelorganiserade medlemmar när de börjar arbeta som journalister.

Förbundet arbetar också med att behålla de medlemmar som redan finns genom aktiv medlemsvård. Med nuvarande utveckling i branschen är det dock inte troligt att

antalet medlemmar kan öka i någon större omfattning. Aktiv medlemsrekrytering, bland de som kan vara förbundets medlemmar, är högt prioriterat för förbundet.

I takt med att medlemsantalet minskat har också förbundskansliet tvingats minska något, även tidningen Journalistens redaktion har minskat. För att kunna behålla den verksamhet som medlemmarna efterfrågar och för att kunna vara en relevant aktör framöver, finns dock en gräns för hur få medarbetare kansliet kan ha. Arbetet för förbundet minskar inte i tider då branschen förändras och minskas. Effekten är snarare den motsatta, antalet förhandlingsärenden ökar i takt med nedskärningar i branschen. Som ett exempel kan nämnas att det behövs cirka 215 medlemmar som betalar en snittavgift om 310 kronor per månad för att finansiera en förhandlande ombudsman.

Personalkostnaderna (lön, sociala avgifter, pension, utbildning och företagshälsovård) är den enskilt största kostnaden för förbundet och utgör 36,7 procent av de totala kostnaderna och 34,6 procent av omsättningen. Om man jämför förbundskansliet med ett tjänsteföretag är andelen personalkostnader låg. Alla kostnader i förbundet ses regelbundet över och inför varje budgetprocess ifrågasätts verksamheten utifrån nytta och kostnad. Målet är att ha en så kostnadseffektiv verksamhet som möjligt.

Förutsättningarna för intäktsökningar är små då merparten av medlemmarna redan betalar avgifter enligt de högre avgiftsintervallerna, samtidigt som branschen krymper. Då återstår att ytterligare effektivisera och begränsa verksamheten för att behålla en ekonomi i balans. En minskad verksamhet ger i sin tur lägre service.

För att kostnadsoptimera verksamheten har förbundet vid olika tillfällen sökt samarbete med andra förbund inom TCO. Samtal kring utbyte av administrativa tjänster och gemensam upphandling av till exempel medlemsregister har förts. Något direkt samarbete har ännu inte blivit av då förbunden legat i olika fas vad gäller till exempel investeringar. Förbundet avser dock fortsätta arbeta för någon form av samverkan för att kostnadseffektivisera verksamheten.

Övriga intäkter

Journalistförbundet äger en fastighet på Vasagatan 50 i Stockholm. Större delen av fastigheten hyrs ut till externa hyresgäster medan förbundskansliet huserar på två våningar. Uthyrningen av lokaler ger hyresintäkter vilka till största delen täcker kostnaderna för fastigheten. Budgeterade hyresintäkter för 2018 är 7,6 miljoner kronor och budgeterade kostnader inklusive avskrivningar till 6,7 miljoner kronor.

Förbundet betalar skatt på den egna användningen dvs skatt på hyran för den del kansliet använder. Förbundets faktiska kvadratmeterkostnad blir då 2 908 kronor. Medelhyresnivån 2017 för det område i Stockholms innerstad där förbundets fastighet är belägen var 4 500 kronor per kvadratmeter och år.

Annonsintäkterna i Tidningen Journalisten AB har under kongressperioden minskat från 3,6 miljoner kronor 2014 till 3,2 miljoner kronor 2017. Budgeterade annonsintäkter för 2018 är 2,7 miljoner kronor. Budgeterade kostnader för Journalisten 2018 är 9,5 miljoner kronor. Övriga intäkter i Journalisten kommer från förbundets annonsutrymme i tidningen samt från prenumerationsavgifter förbundet betalar för hela upplagan till medlemmarna, totalt 6,4 miljoner kronor 2018. Detta finansieras via medlemsavgifterna. Tidningen har också övriga intäkter i form av hyra

från hyresgäster i tidningens lokaler samt en mindre del externa prenumerationsintäkter.

Förbundet får också, via TCO, bidrag för att bedriva arbete med regionala skyddsombud och via PTK bidrag för att bedriva arbete med försäkringsinformation. Bidragen via TCO och PTK är inte givna. Förbundet rapporterar utfört arbetet och äskar pengar till fortsatt verksamhet. I dagsläget finansierar dessa bidrag cirka en och en halv tjänst på förbundskansliet.

Upphovsrättsmedel

Förbundet hanterar upphovsrättsmedel om ca 15 miljoner kronor per år. Dessa medel utbetalas av upphovsrättsorganisationerna Bonus Copyright Access och Copyswede. Merparten av pengarna kommer ifrån Bonus Copyright Access. Upphovsrättsersättningarna tillfaller upphovsmännen genom stipendier. Administrationen av utdelningen av stipendier finansieras av upphovsrättsmedlen. I dagsläget finansieras en tjänst på förbundskansliet av dessa pengar.

Konfliktfonden

Kongressen har beslutat att ha egna medel motsvarande minst 33 procent av nettomedellönen per månad för de anställda medlemmarna. Som egna medel räknas förbundets totala förmögenhet efter skatt, dvs fastigheten, inventarier och finansiella tillgångar. Per sista december 2017 uppgick konfliktberedskapen till 190 procent.

Kongressen har också beslutat att en avsättning, motsvarande kollektivavtalet värde, ska göras årligen till konfliktfonden. Konfliktfonden ingår i förbundets bundna egna kapital och de pengarna får endast användas till konfliktersättning. Det övriga egna kapitalet är det fria egna kapitalet som består av tidigare vinster och årets resultat. Det fria kapitalet är fritt att användas för att i första hand täcka eventuella förluster men det fria kapitalet kan också, i händelse av konflikt, användas till konfliktersättning. Således kan alltså både konfliktfonden och det fria kapitalet användas till konfliktersättning. Inom NJF finns också en uttalad solidaritetsyttring om att de nordiska förbunden ska stötta varandra ekonomiskt genom lån.

När avsättning till konfliktfonden görs innebär det att avsättningen blir bunden. För att inte det fria kapitalet ska utarmas behöver förbundets verksamhet gå med vinst efter skatt motsvarande avsättningens storlek

Konfliktberedskapen överskrider målet med 90 procent, och har överskridit målet under många år.

Förändrat avgiftssystem

Förbundet har sedan kongressen 2002 haft ett avgiftssystem som bygger på en trappa där medlemmarnas inkomster styr vilken nivå på avgift man ska betala.

Avgiftstrappan har vuxit succesivt med flera steg sedan kongressen 2005. Idag är trappan 16 steg där högsta avgift är 355 kronor och betalas av de med inkomsten 44 000 kronor och över och lägsta avgiften är 60 kronor för de med en inkomst om 6 000 kronor och lägre.

83 procent av förbundets medlemmar hade per sista december en inkomst om minst 24 000 kronor vilket innebär en avgift om lägst 305 kronor per månad.

Studerandemedlemmar och seniormedlemmar betalar 50 kronor per månad.

Nuvarande avgiftstrappa kräver mycket administrativt arbete. Förbundets medlemmar ändrar sina inkomster ofta. Ändring av inkomst görs både uppåt och nedåt. Situationer där medlemmar anser sig ha betalat en felaktig avgift och vill ha pengar tillbaka är vanliga. Enligt ett tidigare kongressbeslut betalar inte förbundet tillbaka avgifter retroaktivt om det inte är så att förbundet gjort fel utifrån givna uppgifter. Det är upp till varje medlem att ha koll på att man betalar rätt avgift.

Ett avgiftssystem med många små intervaller genererar många ändringar. Det behövs inte så många kronors inkomstförändring för att man ska flyttas uppåt eller nedåt i avgiftstrappan. Det administrativa arbetet är dyrt för förbundet.

Enligt beräkningar är det ungefär en halv tjänst, motsvarande ca 350 000 kronor, som går till att registrera inkomständringar. En avgiftstrappa med färre och större steg skulle innebära att medlemmarna inte har anledning att ändra sina uppgifter så ofta.

För att säkerställa förbundets verksamhet framöver behövs en ökning av intäkterna. Även om inflationen är låg, ökar förbundets kostnader för t ex it-system, Journalisten och kanslipersonal. Den avgiftstrappa som finns idag kommer bara att ge måttlig intäktsökning då flertalet medlemmar redan betalar enligt de högsta intervallerna.

Förbundsstyrelsen föreslår en förändrad avgiftstrappa med färre steg som ger:

- möjlighet till intäktsökning
- kostnadsbesparing i form av mindre administration
- större tydlighet kring vad det kostar att vara medlem

Förslaget innebär fem intervaller och där den lägsta avgiften är 100 kronor per månad och den högsta är 355 kronor per månad.

Avgiftstrappan med fem steg innebär att några medlemmar får en höjning, som mest 40 kronor per månad (ca 367 st), och några får en sänkning med upp till 45 kronor per månad (109 st).

Höjda avgifter kommer troligtvis att leda till att några medlemmar lämnar förbundet. Hur många medlemmar som går ur förbundet på grund av avgiftshöjningen är dock svår att säga om. Om förbundets intäkter minskar urholkas dock värdet av medlemskapet vilket i sin tur, på sikt, kan få färre att välja medlemskap i Journalistförbundet.

Förbundets studerandemedlemmar blir i högre grad och snabbare efter examen ordinarie yrkesverksamma medlemmar, jämfört med de journaliststudenter som inte varit medlemmar.

Studerandemedlemmar går idag in och ut ur förbundet, ofta beroende på praktikperioder. De senaste tio åren har studenterna varit medlemmar i genomsnitt 18 månader under sin studietid.

Förbundet rekryterar studenter för att de ska stanna kvar som yrkesverksamma medlemmar efter avslutade studier. Det är lättare att omvandla ett studerandemedlemskap till ordinarie medlemskap jämfört med att rekrytera en icke-medlem.

Förbundsstyrelsen föreslår att avgiften för studenter ändas från en månadsavgift på 50 kronor till en avgift om 250 kronor per tolv månader.

En avgift per tolv månader gör att vi slipper avhopp efter praktikperioden, det minskar förbundets administrativa kostnader genom att avisering endast sker en gång under en tolv månaders period och det blir troligen enklare att rekrytera studenter med en lägre avgift. Det som förbundet eventuellt förlorar i form av medlemsintäkter från studenter ska ses som en investering för att kunna behålla studenterna som yrkesaktiva och därmed få högre ordinarie medlemsintäkter.

Journalistförbundet ser positivt på att många seniorer stannar kvar i förbundet efter avslutat yrkesliv. Seniorerna är dock en grupp som också innebär en kostnad. Seniormedlemmarna får tidningen Journalisten och de har fortsatt rätt att få presskort. Handläggningen av presskort kostar i administrativ tid. Idag täcker inte medlemsavgiften kostnaden, förbundet gör en förlust på varje seniormedlem. Seniormedlemmarnas medlemsavgift har varit oförändrad på 50 kronor per månad sedan år 2002.

Förbundsstyrelsen föreslår att avgiften för seniormedlemskap höjs från 50 kronor till 100 kronor per månad.

Givet att antagandet för budgeten 2018, om en minskning med antalet medlemmar med 400 håller, skulle den nya avgiftstrappan ge ca 350 000 kronor mer i intäkter. Tillsammans med en höjd avgift för seniorer och en sänkt för studenter genereras totalt en intäktsökning om ca 1,4 miljon kronor.

Det är svårt att bedöma den ekonomiska utvecklingen för den kommande kongressperioden. Förbundet måste fortsätta att arbeta för att behålla och rekrytera nya medlemmar men förbundet måste också överväga hur verksamheten ska rationaliseras för att anpassas till, på sikt, minskade ekonomiska resurser.

FS föreslår kongressen besluta

- att målet för förbundets totala konfliktberedskap ska vara att ha egna medel motsvarande minst 33 procent av nettomedellönen per månad inom de olika avtalsområdena
- att fastställa att FS, utifrån att-satsen ovan, årligen beslutar om storleken på avsättning till konfliktfonden
- att fastställa att FS kan, i rekryteringssyfte, besluta om tillfällig avgiftsbefrielse för nya medlemmar. Avgiftsbefrielse får gälla under högst tre månader, i början av medlemskapet och avgiftsbefrielse kan bara ges en gång och bara till den som blir medlem för första gången.
- att fasta arvoden utgår till förbundsstyrelsen, revisorerna och valberedningens sammankallande enligt nedan:

Ordförande, vice ordförande och ledamot som är frilans ersätts i särskild ordning efter förhandling med förbundsstyrelsen.

Övrig AU-ledamot ersätts med 0,4 prisbasbelopp per år.

Övrig förbundsstyrelseledamot ersätts med 0,2 prisbasbelopp per år.

Förtroendevald revisor ersätts med 0,1 prisbasbelopp per år.

Valberedningens sammankallande ersätts med 0,05 prisbasbelopp per år.

att frilansar som av förbundsstyrelsen utses till särskilt uppdrag ersätts i särskild ordning efter förhandlingar med förbundsstyrelsen

att förrättningsarvoden i övriga fall utbetalas i enlighet med tidigare fastställda regler*

att avgifterna för aktiva medlemmar uttas i intervaller enligt följande:

Från 2018-07-01

Månadsinkomst Förbundsavgift

1 - 12 000	100
12 001 – 18 000	200
18 001 – 24 000	300
24 001 - 32 000	325
32 001 -	355

att frilansmedlemmar betalar förbundsavgift och serviceavgift enligt tidigare fastslagen fördelningsmodell**

att studenter betalar en avgift om 250 kronor per 12 månader

att seniorer och passiva medlemmar betalar 100 kronor per månad

att hedersmedlemmar *** inte betalar någon förbundsavgift

*Förrättningsarvode utgår utöver det fasta arvudet till förbundsstyrelseledamot, AU-ledamot, förtroendevald revisor, valberedningens sammankallande samt till andra som har uppdrag för förbundets räkning. Förrättningsarvode utgår inte om uppdraget utförs på betald arbetstid. Ledig dag, semester och kompledighet räknas inte som betald arbetstid; då utgår arvode.

Varje timmer ersätts med 0,75 procent av månadslönen inklusive fasta tillägg, en uppräknings av lönen med 22-28 procent (beroende på årsarbetstid). Syftet är att täcka eventuellt bortfall av semesterersättning och intjänad pension.

Ersättning utgår med högst 14 timmar per dygn, med avrundning till jämna halvtimmar. Tid för eventuell efterföljande måltid ersätts ej.

Förrättningens första och sista dag ersätts fullt ut upp till 14 timmar, även om restid inräknas. Vid övernattning utgår ersättning för första dagen fram till kl 22.00 (dock högst 14 timmar). För sista dagen utgår ersättningen från kl 08.00, dock högst 14 timmar inklusive restid. Mellanliggande dagar ersätts bara faktiskt arbete, dock lägst åtta timmar och högst 14 timmar per dag.

Kortaste restid ska uppges av den som rest hemifrån tidigare eller kommit hem senare än nödvändigt.

För frilansar räknas det månadsarvode som ska ligga till grund för förrättningsarvodet upp enligt:

< 10 500 kr	50 procent
10 501 – 19 000 kr	30 procent
19 001 – 28 000 kr	20 procent
28 001 – 38 000 kr	10 procent
>38 001 -	5 procent

****Fördelningsmodellen bygger på att frilansmedlemmar och anställda medlemmar ska betala lika mycket utifrån avgiftstrappan. Frilansar betalar 60 procent av medlemsavgiften till förbundet och 52 procent av medlemsavgiften till SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag, såsom serviceavgift. Serviceavgiften till Servicebolaget är i sin helhet avdragsgill i frilansens näringsverksamhet. Skatteeffekten gör därmed att den totala avgift som en frilansmedlem betalar blir lika med den en anställd medlem betalar.**

*****Hedersmedlem är den som varit medlem i mer än 50 år.**